22 292
B. I. 108.

PREDIKÁCZIÓ,

MELLYET

Ő IDVEZÜLT FELSÉGÉNEK

ELSŐ FERENCZ

KIRÁLUNKNAK

HALÁLÁRA TARTOTT

GYASZ-INNEPISÉG' ALKALMÁVAL

HUSVÉT UTÁN ELSŐ VASÁRNAP APRIL. 26. A' N. DÖMÖLKI EVANG. TEMPLOMBAN

MONDOTT

EDVI ILLÉS PÁL,

AUGUSZTAI VALLÁSTÉTELT KÖVETŐ EVANG. PREDIKÁTOR, ÉS DUNÁNTÚLI SUPERINTENDENTIALIS LEVÉLTÁRNOK.

PESTEN,
TRATTNER-KÁROLYI NYOMTATÁSA.
(URI UTSZA 612-dik SZÁM.)

1835.

B.I.408.

22 292

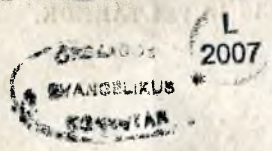

É n e k e k.

1. „Uram Isten siess 's a' t.
2. „Mulandó világnak muló dicsőssége 's a' t.

Oltár-előtti olvasás:

1. Kir. 2, 1... „Elközelgete pedig Dávid királnak ideje, hogy meghalna; és parancsola az ő fijának Salamonnak ezt mondván: én elmégyek az egész földnek utján, erősödjél meg és légy ember; — őrizzed meg a' te uradnak Istenednek rendeléseit; hogy előmented légyen mindenekben, valamellyeket cselekedendesz; és mindenütt, valamerre fordulándasz; — hogy megteljesitse az ur is az ő beszédét, mellyet szóllott énnékem, mondván: „ha megőrizendik a' te fiaid az ő utjokat, járván én előttem tökélletességgel, teljes szívük és lelkük szerint: soha el nem fogy tenéked a' férjfiú az Izraelnek királi székéből.“ — Azután meghala Dávid, az ő atyjaival; és eltemetteték a' Dávidnak városában. Az idő pedig, mellyben uralkodék Dávid Izraelben, negyven esztendőt tészen.“

Chorus: Hálákat adjunk az Istennek 's a' *t.*

Oltár-előtti Imádság.

Örök Ur Isten! imádjuk a' te változhatatlan végzésedet, melly szerint mindeneknek, valakik aszszonyi állattól születtettek, megkell halni, — akár közrendűek, akár királok és hatalmasok legyenek azok. Megilletődve veszszük ugyan, de megnyugovó szívvel is a' te szent akaratodat, hogy azon te végzésedet most legközelebb a' mi kegyelmes Urunkon és Királunkon is teljesíteni méltóztattál. Kérünk tégedet: az emberi halandóságnak ily magas és ritka példája által, illesd meg te magad a' mi szíveinket, hogy lelkeinkre vigyázzunk, és a' valahai boldogul kimuláshoz jó idején minden készületeket megtegyünk; hogy mind éltünkben, mind halálunkban a' te Hiveid között találtassunk; — szent fiadnak, a' lelkek' Királjának, a' halálon általment és feltámadott drága Ur Jézusnak érdeméért, Amen.

Chorus: Ugy légyen 's a' t.

É n e k.

„Midőn eljő az én órám 's a' t.

P r e d i k á c z i ó:

Nagy Isten! te a' népeket számadásra szóllítod,
Urakat, Fejedelmeket széked elé állítod;
Előtted koronás fejek mind kicsinyek 's erőtlenek;
Ha hivsz, hozzád kell menni; 's nem használ nagynak lenni.

Felkent jó Urunkat is Te hivtad magadhoz innét,
'S most már az ő földi élte ugy arat a' miként vét;
Oh! add, hogy megdicsőüljön, szép tetteinek örüljön,
Mellyekkel ékeskedett, 's népének áldást szerzett.

Adj ismét oly Fejedelmet, melly utaidnak örül,
A' ki áldást és kegyelmet terjeszszen széke körül;
Kiben néked kedved teljen, 's ki örömet abban leljen,
Ha Választottad lehet 's népeivel jól tehet. Amen.

Keresztyén Gyülekezet! Ritka és fontos szomoru eset az, mellynek gyászos emlékezete most minket ide innepien öszvegyüjtött: tudniillik, a' mi dicső emlékezetü koronás Fejedelmünknek és Királunknak, Első Ferencznek, mult mártius hónap másodikán történt meghalálozása. Ritka eset ez, mondom. Mert ez édes magyar Hazára nézve már negyvenhárom esztendőkólta nem történt királ halál. Ennyi esztendőkkel ezelőtt tartott halotti tisztelkedést pedig koronás Urunk' ki multtára, — e' felgyült számos seregnek fele része sem ért, a' kik pedig érték is, arra most már alig alig emlékeznek. Valamint kevesek és ritkák a' trónuson ülő személyek, ugy ritkán előforduló eset az ő haláluk is. Ezernyi ezerek mulnakel egész nemzedékek halnak ki a' közrendű polgárok közül, mig a' sor aztán valamikor egyegy királi személyre is következik. E' mi idvezült Fejedelmünknek harminczkét millióra terjedő sok alattvalói közül, hányan elhunytak minden korból, rendből; mígnem végre Önéki is elkellett menni a' minden testnek utján! Azonban nem csak ritka eset vagyon itt most, hanem nagy fontosságu is, — számtalan emberekre, sőt sok népekre és országokra nézve. Csak egy közrendü embernek kimulása is mennyi változást okozhat az övéinek sorsukban! mennyi kivánság nincs bételve még; mennyi reménység füstbe ment, mennyi jó szándék és istenes munka félben maradt és végezetlen! Hánynak egész életebéli szerencséje, a' miatt az egy embernek halála miatt, vagy késleltetik, vagy szintén teljesen megcsökkenik! Hát egy királi embernek halála hogy ne vonna maga után fontos következéseket mind az Övéire, mind a' népekre nézve! Névszerint a' mi dicső emlékezetű elhunyt Királunknak halála nagy fontosságu az egész pallérozott földkerekségére nézve. Ő (különben is most már hatvannyolcz esztendős tisztes férfiu, és a' földen uralkodó Fejedelmek között a' legidősebbik,) minden más Fejedelmek előtt oly nagy tekintetben állott, a' millyenben ő előtte még senki sem; és az ő kimulását még idegen királok és nemzetek is fájlalják. De még is legfontosabb az ő halála mireánk, alattvalóira nézve. Ő benne már tudtuk, milly atyáskodó fejedelmet birtunk, — hoszszu és sok esztendőnyi tapasztalásokon lévén épülve ebbeli tudományunk. Mostan pedig az az idők hoszszusága által megöröködött és megszokott öszveköttetésünk, esmeretségünk és bizodalmunk, mellyben az Idvezültel éltünk feloldoztatott. Akarhatott is ő még sok kegyes szándékokat, nékünk jónkra, végre hajtani minekelőtte az ő attyáihoz költözködnék: de a' mellyek most már vagy végre vitetlenek vagy csak valamennyire késleltetnek.

Egyébberánt is pedig jobbágyi kötelességünk, Királoknak megadni a' tartozó tisztességet mind életünkben mind halálunkban. Őrólok mondja az Irás, a' 82dik Zsoltárban: „ti „Istenek vagytok a' földen; és a' magosságosnak fijai; — jóllehet ti is ugy meghaltok, mint „akármelly közrendű ember! — Hajtsuk meg tehát magunkat a' Hazának felkentje előtt még távolban is; tiszteljük Őt még hamvaiban is. És ha a' mi hitünk Fejedelme az Ur Jézus maga is egykor halotti predikácziót tartott keresztelő János fölött, és hirdette annak dicséretét: miért nem volna illendő minékünk viszont a' mi elhunyt királunknak dicséretes tetteit emlegetni? Ha mi (Hívei a' Felfeszittetettnek), annak a' mi mennyei Urunknak halála emlékezetét, nem kevés épületünkre, esztendőnként megujjítjuk: miért nem lenne épületes, a' mi legfőbb világi Urunknak halálát ez egyszer, ily szent Helyben, a' mi közes áhitatosságunk órájában is emlegetni? kivált ha még ehez meggondoljuk, hogy cselekszik ezt ez édes magyar Hazában, — sőt a' nagy kiderjedésü egész ausztriai birodalomban, minden népek és nemzetek; egyházi, polgári és vitézi Rendek; minden vallásu és felekezetü Hívek; minden egyegy Eklézsiák; — ezzel is királ eránti hűségünket, mintegy vörsönözve egymással, bizonyítván. Nosza tehát elegyedjünk mi is e' gyász-tisztelkedések közé; füzzünk mi is egy kis hervadó levélkét azon pompás gyász-koszoruba, mellyet az Ő koporsója fölé minden népeinek hálája füz, és emlegessük az Ő sok szép érdemeit. Mellyhez buzdítsuk előbb magunkat, köz akarattal zengvén amaz énekverset: „méltó is, hogy emlegessük az illyen jóltévőket 's a' t.

(Énekes könyv, 546. szám; vers 2.)

Chorus énekel.

Miatyánk.

Textus: Jerem. IX. 23. 24.

(Az Egyházi Felsőség által, az egész Dunántúli ev. Superintendentiában, a' Prédikátorok eleibe szabva.)

„Ezt mondja az Ur: a' bölcs ne dicsekedjék az ő bölcsességében; se az erős ne dicse-
„kedjék az ő erősségében; se a' gazdag ne dicsekedjék az ő gazdagságában: hanem ebben di-
„csekedjék minden, hogy esmérjen és tudjon engemet, hogy én vagyok az Ur, ki cselekeszem
„irgalmasságot, itéletet és igazságot e' földen; mert ezt akarom, — ezt mondja az Ur!"

K. Gy. Mintegy hatszáz esztendőkkel Urunk Jézus születése előtt volt az idő, mikor Jeremiás Próféta az ő jövendöléseit mondta, a' zsidó nép egyik szakadékának, az elfajult erkölcsü Juda-nemzetségnek. Már is azon népnek egyik része (az Izrael nevü szakadék), megvolt hódítva a' babiloni pogány királoktól, és ugyan ezt a' sorsot várhatta magára Juda is minden órán: de rokoninak kárán még sem tanult, még is mindegyre uszott a' gonoszságban, vakmerőn bizakodott hadi erejében, erős váraiban, gazdagságában és a' szomszédos Egyptomi királlal tett szövetségében. Ottan hánykolódott ez a' nép okosságával, vitézségével; — dicsekedvén mindennel, csak azzal nem, a' mivel éppen kellett volna: Istenbe bizással és a' kegyes szent élettel. A' Próféta azért megmodja neki az Urnak nevében: „Isten előtt ne dicsekedjék
„se a' bölcs, se az erős, se a' gazdag; hanem az a' tettző dicsekedés ő előtte, ha az Istent es-
„merjük és féljük." 'S ez már az igazi biztos támadék mind királoknak mind népeknek. Ez az igazi bölcsesség: Istent félni és követni az igazságot. 'S mivel azon mi dicső emlékezetű elhunyt Királunk, kinek utólsó tisztességére szánjuk e' mostani áhitatosságunkat, ezt tartotta egyik legfőbb dicsekedésének, hogy félte azt a' Királok fölött való Urat, a' nagy Istent: azért elmélkedjünk mostan még tovább is arról az igazságról, hogy *a' legjobb bölcsesség az, ha Istennek szenteljük életünket;* és pedig átaljában minden emberre nézve, azután és kiváltképpen a' világ Nagyjaira és a' Fejedelmekre nézve.

Istennek szentelni életünket, annyit tészen, mint Őt legfőbb Urunknak elesmérni, minden indulatinkat és cselekedeteinket az Ő parancsolatjaihoz szabni, és soha elnem távozni azoktól, mellyeket Ő, szent fija az Ur Jézus által kijelentett. Ha ezeknek megfelelünk, akkor vagyon nálunk az a' bölcsesség, mellyel dicsekedni szabad. Egyedül ez vezet minket bátorságos uton már ez életben is; és kimulást is csak ez szerez idvességest. A' boldogul élés eránt, ember nem gondolhat magának tökélletesebb utmutatást, mint a' mellyet neki az Isten beszéde, a' szent Vallás eleibe ád; — el annyira, hogy, ha valaki önmagára hagyatnék, csináljon maga magának bizonyos regulákat, mellyek követése után itt ez életben a' legboldogabb ember lehessen, — azoknál tökélletesebbeket gondolnia teljes lehetetlenség volna. Hiába is hányja veti magát a' hitetlen az Ő világi bölcsességével; hiába erőlködik az ő okosságában találni fel, szívet lelket kielégítő tudományt: ezzel sokáig nem boldogul, és ez a' próbákat nem állja ki. Legföllebb is addig megálható, mig az ifjuságnak esztendeit éljük. De mihelyt haladunk az időben, azzal a' szív be nem éri, hanem más jobb táplálékot kiván, mellyet csak a' vallásos bölcsesség nyujthat. Mikor pedig a' halál révére jutunk, hol hiábavalónak mutatja magát minden, valamiben azelőtt dicsekedtünk, 's valamihez azelőtt támaszkodtunk: akkor éppen nem marad egyébb mihez magunkat tartanunk, mint az örökkén megálló Isten beszéde, és a' vallásos bölcsesség. Akármellyikünknek is tehát, ön maga jobbvoltáért, azt kell tartania a' legjobb dicsekedésnek és bölcsességnek, hogy esmérje az Istent, és az Ő szent parancsolatait tartsa szemei előtt minden életének napjaiban.

Valamint pedig minden köz-sorsu embert egyedül ez az Isten beszédében ajánlott bölcsesség boldogithat: ugy a' világ Nagyjai, a' Királok és Fejedelmak is, egyedül az ily bölcsesség után várhatnak boldogulást életükben, halálukban. Mert, hiszen ők is csak emberek; ők is keresztyének; őket is kötelezi az Urnak beszéde. Ő fölöttük is az Isten az Ur, ki osztogat

áldást és irgalmasságot szabad tetszéséhez képest. — Önekik is szóll ama szent Irás: „nem az erő-
„seké a' diadal, nem a' gyorsaké a' futás, hanem áldásán Istennek válnak el mindenek.“ Volt az idő (csak nem régiben,) midőn oly veszedelmes tévelygés kezdett elhatalmazni, mintha, a' szent Vallás csak a' tudatlanok és közrendüek számára való volna, és a' nagy urakat 's a' tudósokat az nem illetné. Már is sokan fennyen mondogálták Jeremiásnak szavaival (2, 31.) „Urak vagyunk, nem megyünk mi az Istenhez!“ De szerencséjére az emberi nemzetnek, ez a' tévelygés nem sokáig tartott. Csak hamar észre jöttek a' józanabb itéletüek; és legelsőbben is a' világ Nagyjai tértek viszsza az igazi bölcsességnek ösvényére, — önkényt alája vetvén magokat az Isten parancsolatjainak. Mái napon már minden Fejedelmek a' vallásosságot pártolják, sürgetik; magok is abban szép példát adnak, de azt másokban is megkivánják; — ugy hogy a' ki ebben őket nem követi, az ugyan magának nem dicséretet, hanem gyalázatot és megvetést arat ő előttük és a' világ előtt. A' minthogy méltó is, hogy legkivált a' világ Nagyjai Istenhez és a' mennyei bőltsességhez tartsák magukat hűségessen. Mert kik vagynak körűlvétetve több veszedelmektől és kisértetektől, mint ők? Kiknek van több módjok, mint Ő nékik, a' megromlott világnak akármi vétkes szokásait követni büntetetlenül? kiknek van több szabadságuk, akadály nélkül gonoszt cselekedni, és járni az ő szemeiknek látásában, sziveiknek kivánságában? Mihez tartsák magukat, hogy el ne tévelyedjenek? Mit válaszszanak életüknek bíztos sinórmértékéül, holott mindenfelé nyitva áll nekik ajtó kapu a' vétkezésre? Legtanácsosabb, még magoknál is nagyobb urat választani barátjoknak, — az Ur Istent; és annak intéseire figyelmezni. Legtanácsosabb szent Dávid Királlal tartaniok, ki imigyen szóll: „az én lábomnak szövétneke, Uram! a' te ígéd légyen; és az én ösvényemnek világa!“ Legtanácsosabb tartaniok bölcs Salamonnal; „az igazság erősíti meg a' királi széket.“ Ez aztán náluk olly bölcsesség, melly mellett nem hibázhatnak. Ezzel lelkiesméretük bírói széke előtt is megállhatnak; alattvalóik sem vádolhatják őket; ez lehet méltó dicsekedésük Istennél is, ugymint a' ki maga mondja szent leczkénkben: „a' bölcs ne dicsekedjék az
„ő bölcsességében, se az erős az erősségében, sem a' gazdag az ő gazdagságában; hanem min-
„den ember dicsekedjék abban, hogy esmérjem és tudjon engemet, ki cselekeszem irgalmas-
„ságot, itéletet és igazságot e' földen!“

Ezekben kereste legfőbb dicsekedését a' mi boldog emlékezetű idvezült Királunk Első Ferencz is; kinek — ha voltak virtusai, mellyeket tőle még ellenségei sem tagadhattak meg, — tehát azok között legmagasabb helyen fénylik az Ő isteni félelme, és a' szent Vallási bölcsesség eránt viseltető hűsége és buzgósága. Ő is, mint más fejedelmek, ki volt tétetve sok számtalan kisérteteknek a' bünre, de az Istennek szent félelme által diadalmaskodott mind azokon. Ő is keresztül élte azt a' boldogtalan időszakaszt, mellyben a' vallástalanság divatba kezdett jőni a' világ előtt: de a' vallásos bölcsesség, — ez a' minden időnek próbáit kiálló drága kincs! — mélyebben el volt téve az Ő szívébe, sem mint az újonnan felkapott tudományra az Ő elméje hajlott volna. Ha voltak is királ társai, kik pártolták a' vallástalanságot, vagy szintén magok is követték azt, Ő Józsueval akkor is imigyen szóllott: „én ugyan, és az én
„házam népe az Urnak szolgálunk!“ Kedves választott mondása ez vala: „az igazság az országoknak fundamentoma.“ Nem is bánta meg soha, hogy magának ezt a' bölcsességet választotta követésül teljes minden életében. Mert annak áldott haszna, rajta és az Ő egész királi Házán, nyilván valók, és (ugy szólván) kézzel foghatók mindeneknek; — akár ugy vegyük Őt mint uralkodót, akár mint házi atyát, akár pedig mint egyes embert és keresztyént.

Mint Király és Uralkodó, — követvén e' vallási bölcsességet, — ennél fogva szolgáltatott igazsigot minden Hozzá folyamodónak az Ő nagy kiterjedésü birodalmaiban. Ajtaja nyitva állott szegénynek gazdagnak egyeránt, és senkit nem bocsátott el szine elől vigasztalás nélkül. Tulajdon Hitét és Vallását mindenek fölött szeretvén, mind a' mellett az ő királi pálczája alatt lévő sok vallási felekezeteket is türte; — sőt nem csak türte, hanem hozzájuk tetemes jókkal és királi kegyelmekkel is viseltetett; és a' lelkiesméretnek szabadságát sértetni vagy elnyomatni nem engedte. Mind a' keresztyén anyaszentegyházat, mind az országi alkot-

ványt sértetlenül tartotta meg és adta által az Ő trónusa örökössének. Sok jótékony országos intézetek Néki köszönik lételüket. Számtalan kárvallottaknak könyörülő szívvel nyujtott segítséget; szintén az adónak egy részeit is (volt az idő), — a' nép eránt vonszó szeretetéből, — el engedte. Söt a' halál is, e' mi édes magyar Hazánk javára czélzó jó igyekezeteinek közepettén érte utól; az az: a' folyvást tartó ország-gyülés alatt; — a' melly tisztesség még nem jutott részül egy királnak is Ő kivüle. — Mellyért az Isten is viszont sok királok fölött felmagasztalta Ötet. Engedett néki szerencsés uralkodást, minden hadakozásaiban kivánatos véget és több esztendők olta huzamos békeséget minden tartományaiban. Mind azon sokféle csapásokban, — mellyek birodalmait érdekelték és királi szívét szomorították, minők valának: hadak, zendülések, vízáradások, éhség, drágaság, cholera-pestis, szüktermés, szárazság, pusztító tüzi veszélyek és földindulások, — ugyan azzal a' vallásos bölcsességgel tudta magát vigasztalni. Örülhetett népei Hozzá ragaszkodásának és szeretetének, valamerre fordult és járt. Sokszor láttatott az Ő királi lakó városának utszáin egész bátorsággal járdalni fel és alá, — majdnem senkitől sem kisértetve, egyedül magánossan; nem félve senkitől, és a' jó lelkiesméret levén neki érczbástyája. Nem is hallatszott soha, hogy valaki az Ő böcses élete után törekedett volna. Azonkivül megáldotta Isten Ötet hoszszú élettel és tartós uralkodással sok magyar Király társai fölött. Miólta áll magyar Ország, már mindöszve neki ötvenkét királyai voltak: de csak kettő uralkodott tovább, mint Első Ferencz; és csak egyetlen egynek élete terjedett még magasabb esztendőkre, mint az övé. Mennyi sok szép áldásai ezek Ő rajta az Ur Istennek!

Ha pedig ugy veszszük fel e' mi idvezült Királunkat, mint házi atyát: itt is azzal különböztette meg magát más királoktól, hogy Ő legszebb boldogságát a' csöndes házi örömekben kereste, és találta fel. Négyszer lépett házasságra, és mindenkor szerencsésen. Mig más Királok hadakozásokban foglalatoskodtak; és vérontással, bajnoki tettekkel kivántak maguknak szerezni hirt nevet és dicsőséget: addig Ő inkább a' békeségnek Bajnoka lenni igyekezett, — mindenkor nagyobb áldásnak tartván magára és népeire nézve a' békeséget mint a' hadakozást. A' házasságot, szülék és magzatok közötti szövetséget nemcsak Maga szentnek tartotta; hanem azt az Ő alattvalóival is szentnek tartatni szorosan kivánta, és megsértetését keményen megboszullotta. Más bünbe esett gonosztévő még remélhetett grátziát Nála: de ha valaki attya, anyja vagy hitvestársa ellen merészelt gyilkos kezeket felemelni, annak számára nem volt grátzia Nála soha soha. — Mellyért az Isten megáldotta Ötet számos jó gyermekekkel; mind ollyakkal, kiknek szíve örülhetett; — láthatta még unokáit is; és megérte az ő egész Császári Királi Házának oly megerősedését, és magasodását, millyenre az Ausztriai Főherczegi Ház Ő előtte még soha nem emelkedett.

Végre, ha ugy nézzük is e' mi megdicsült Fejedelmünket, mint egyes embert, és keresztyént: még ekkor is feltaláljuk Benne azt a' vallásos bölcsességet, mellyet Magának választott. Bár körüle mindenfelé pompás és pazarló fényüzést látott lenni divatban a' Királok és Uralkodó Fejedelmek között: Ő folyvást csak a' legegyszerüebb életmódot gyakorolta. Udvarában, ruházatjában kevés pompa; minden tetteiben okos bészoritkozás, kevéssel beérés, gazdálkodás; mértékletesség minden világi örömekben és mulatságokban; nyomos és egyeránys Magatartás mindenkoron; ellenben az Istennek szolgálás, és az ebben való szíves gyönyörkedés: ezek voltak Néki kedves tulajdonai, mint egyes Embernek, és a' Jézusi Vallást követő keresztyénnek.

Ne említsük az Ő uralkodásának viszontagságait, és szomorú eseteit. Ne mondjátok: ez vagy emez az Ő Rendelése hogyan egygyezhet meg azzal a' vallásos szép bölcsességgel. Atyámfiai! mi alattvalók, a' mi Fejedelmeinknek tetteiket soha sem birálhatjuk meg igazságosan; és nagy kérdés, ha mi az Ő helyében lettünk, cselekedtünk volna e' máskülönben. Azért mondjunk áldást az Ő hamvaira. Nyugodjanak csöndességben. Hűségünket adjuk által immár új felkent Királunknak, Ötödik Ferdinándnak. Tőle pedig e' mi idvezült királi Urunktól, vegyünk újabb kedvet, az istenes élet' követésére. Tanuljuk Tőle, mi, — sokféle

rangu, rendü és hitü hazafiak, az egymás türését és szeretését. Szünjenek meg e' Hazában már valahára az alatomos egymás-gyülölés és szeretetlenség. Távozzék Hazánk földéről a' belső egyenetlenség; a' Szentegyház kebeléből a' vallástalanság és hitetlenség. Ellenben mi is válaszszuk kedves sajátunknak azt a' legjobb bölcsességet, és dicsekedést, hogy az Istent esmérjük, és az ő parancsolatait kövessük.

Egyedül az boldog, ki az Ur tanácsán jár!
Melly szép annak sorsa, rá melly nagy jutalom vár!
Legfőbb kincsnek tartja az ártatlanságot,
'S nem cserélné azt el, nyerne bár világot.

Az örökkén tartó életnek reménysége
Megnyugtatja őtet, bár jő reá insége;
Fájdalmit enyhíti, erőt nyujt szívének,
'S még halálában is örvend Istenének, Amen.

Imádság.

Élet és halál Ura! mindenható felséges Ur Isten! ki a' te szabad akaratod szerint cselekeszel mindenekkel, és uralkodol mennyen és a' földen; — ki a' földi királokat és fejedelmeket világ szerint legfőbb dicsőségre és méltóságra emeled, de ismét (ha szent Istenségednek ugy tetszik), azt mondod nekik: „térjetek a' földbe ti is, embereknek fiai.“ Imé sajnálkodunk a' Te színed előtt, hogy a' kit Te a' földi fejedelmek között olly sokképpen megkülönböztettél, — hogy Hazánk édes attya immáron elvált tőlünk. De mivel így volt Te nálad végezve, hogy e' Te hűséges szolgád örök nyugodalomra menjen: légyen meg a' Te szent akaratod. Hálákat adunk mi Tenéked, mennyei édes atyánk! minden jótéteményidért, mellyeket az Ő királi kegyes kezei által mivelünk közlöttél; kiváltképpen pedig azért, hogy e' te lelki Sionodat is, az Ő Uralkodásának teljes napjaiban minden háborgatásoktól békeségben megtartottad. Tisztelünk azért Tégedet; mert Te cselekedted ezeket Ő általa. Azonban óh Királoknak Királа és Uraknak Ura, felséges Isten! tudjuk, hogy nincsen Hatalmasság, hanem csak Te tőled. Könyörgünk annak okáért szent Felségednek teljes szívünkből, örvendeztesd meg e' mi magyar Hazánkat az Ő már is felkent fijában, Ötödik Ferdinándban, bölcs és kegyelmes Fejedelemmel. Ruházd fel Őt bölcsességgel, hogy Ő is a' Te beszédedet kövesse; a' közönséges békeségnek föntartásáról atyaiképpen gondoskodjék; a' gonoszságot irtsa, hiv alattvalóit szeresse; az ügyefogyottat, szükölködőt, özvegyet, árvát védelmezze; és mindenekben a' Te szent akaratodat teljesítse. Tartsd meg drága egészségét és életét hoszszu időkre, hogy az Ő uralkodásának minden idejében a' kegyesség és irgalmasság egymást előtalálhassák, az igazság és békeség egymást csókolgassák; mi pedig csöndes és békeséges életet élhessünk minden isteni félelemmel és tisztességgel. Mellyért mi is nem szününk meg Tégedet áldani és felmagasztalni, mind örökkén. Amen.

Dicsőség légyen 's a' t.
Ő Idvezült Felsége testámentoma 14-dik czikkelyének felolvasása.
Áldás, az Áron.

Ének:

„Uram! örüljön a' király, Te erősségedben 's a' t.